

7. třída – Dějepis (25. 5. – 31. 5.)

Úkolem pro Vás na tento týden bude přepis zápisků do sešitu.

Gotika

- vznikla ve 12. století ve Francii
- v Evropě užívána ve 13. - 15. století
- název pochází do slova gótský = barbarský (původně hanlivý název)

ARCHITEKTURA

Znaky:

- vnější opěrný systém
- chrliče
- rozety
- lomený oblouk
- portály
- křížová klenba
- vitráže

Stavby:

a) světské - domy, mosty (Karlův most), radnice, hrady (Karlštejn, Zvíkov, Pernštejn, Bezděz, Hukvaldy, Trosky, Křivoklát)

b) církevní - kostely (kostel sv. Barbory v Kutné Hoře), kláštery

Typickou stavbou katedrála

- ve světě: Notre-Dame v Paříži, Remeš, Kolín nad Rýnem
- katedrála sv. Víta v Praze

Významní stavitelé:

- Petr Parléř, Matyáš z Arrasu

SOCHAŘSTVÍ

- sochy součástí staveb
- madona – Panna Marie s malým Ježíškem
- pieta – Panna Marie s mrtvým Ježíšem

MALÍŘSTVÍ

Téma: biblické motivy - desková malba, malba na sklo, iluminace, mozaiky, fresky - Mistr Theodorik (kaple sv. Kříže na Karlštejně)

VZDĚLANOST

- univerzita – zakládány v Evropě od 11. století - první univerzity: Bologna, Padova, Sorbonna, Cambridge, Oxford
- u nás Pražská Univerzita (UK) – 1348 - 4 fakulty:
 - artistická (filozofická) – učilo se zde sedm svobodných umění
 - právnická
 - lékařská
 - teologická

Významným vynálezem byl objev KNIHTISKU – vynalezl ho v r. 1450 Johannes Gutenberg

Čechy v době pohusitské

- 1437 – zemřel Zikmund Lucemburský
- nástupcem Albrecht Habsburský (vládl 2 roky), po jeho smrti období bezvládní, protože jeho dědicem se měl stát ještě nenarozený LADISLAV POHROBEK (vnuk Zikmunda) – uherský a český král
- v Čechách za něj vládli hejtmani v čele s Jiřím z Poděbrad
- 1453 – králem korunován Ladislav Pohrobek (král Holec)
- 1457 – nečekaně umírá

Vláda Jiřího z Poděbrad

- 1458 - zvolen českým králem
- kališník - říkalo se mu: král dvojího lidu (kališníků a katolíků)
- obnovil v zemi pořádek, rozvoj obchodu - skvělý diplomat - znelíbil se papežovi (na Jiřího uvalena klatba), a proto vyslal mírové poselstvo na panovnické dvory → snaha získat podporu a dojednat společnou obranu proti Turkům
- 1469 - papež vyhlásil křížovou výpravu → vedl ji uherský král Matyáš Korvín (Jiřího zeť) - křížová výprava poražena, mír s Korvínem, ale ten se na zpáteční cestě nechal moravskými katolíky v Olomouci korunovat českým králem → dva panovníci
- 1471 nabídl následnictví polským Jagelloncům